

# نوری بخشی سوری

Ketabton.com

امیر لیکوال

(4)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(6)

## د کتاب پیڙنده

د کتاب نوم :: توري به شيء سوري

د شاعر نوم :: امير محمد

قلمي نوم :: امير ليکوال

خپروونکي :: هيواد ادبی یون ڪلاسيف الله

چاپ کال :: فبروري ٢٠١٥م

كمپوزونکي :: عبد القادر مجرم

د پښتی انځور :: اسد گدون

چاپ شمېر :: (٥٠٠) توکه

بېیه :: (٢٠٠) روپۍ

اریکه :: Facebook(search) [Amir\\_likwal@yahoo.com](mailto:Amir_likwal@yahoo.com)

[Am.likwal@hotmail.com](mailto:Am.likwal@hotmail.com)

توري به شيء سوري :: امير ليکوال

(5)

## ڏالى

گران او قدر من عبدالقادر مجرم  
ته ، چې د خپلې ژې خدمت یې پر  
خان فرض گنلى دی .. او تل یې د  
ژې خدمت کړي دی

( امير ليکوال )



دا کتاب د ګران ملکري

**بازمحمد خودېزئي**

په مالي لگښت چاپ شو،

د زړه له تله ورته کور ودانۍ وايم ، د اسي

خوانان دي تل بناد او بریالی وي.....

( امير ليکوال )

## خپلی خبری

کرانو او قدر منو!

له ډېري مودې نه مې دا خیال وو،  
 چې شعري ټولکه چاپ کرم، خوزده مې  
 نه شوکولای چې دا کاردي ترسره شي،  
 خود ملکرو په غوبسته مې په دې شعري  
 ټولکه (توري به شي ستوري) کې خو  
 غزلونه او نظمونه را یو خای کړل او شعري  
 ټولکه مې چاپ کړه، هيله لرم چې ستاسو  
 تنده به پري ماته شي، په دې ټولکه کې له  
 (۱۹۹۵ خخه یياتر ۲۰۱۴م پوري شاعري)  
 پخوانې او نوي نظمونه او غزلونه را یو  
 خای کړل شوي دي، نوبنکاره خبره ده  
 چې خينې نظمونه او غزلونه به داسي هم  
 وي چې ستاسو د ادبېي ذوق په تول به  
 پوره نه وي، خو داسي نظمونه او غزلونه به

هم په کي وي چي ستاسو د ذوق مطابق به  
 وي ، هفه نوبیا په تاسو پوري اوه لري چي  
 تاسوزماله شاعری سره خومره انصاف  
 کولای شئ ، که خه که موالي يازياتوالی په  
 کي وي ، بخپنه به کوي .....  
 په او سنی وخت کي په کتاب د  
 سریزی لیکل دود ختم شوی یا ډبر کم  
 شوی دی ، د هفه وجه دا هم کهداي شي  
 ، یونسہ نوم لرونکي شاعریو وخت راته ويلی  
 وو ، که په یو کتاب کي ۲۰ داسي شعرونه  
 وي چي د لوستونکو توجع خان ته  
 راکرخولی شي هفه کتاب هیڅکله نه ناکامه  
 کېروي ، اوس که د یوشاعر په کتاب درې  
 سریزی ولیکل شي ، نو په دې سریزو کي به  
 هفه ۳۰ یا ۴۰ شعرونه هم شامل وي ، په  
 کومه چي توکه بشکلي وي ، نو هفه په  
 سریزو کي ولیکل شي ، ډبر داسي خلک  
 شته چي سریزه ولولي ، له سریزه خخه د

شاعر شاعري سوچ ، فکرا او تول کتاب ورته  
په کوته شي ، او هفه مغزن مغزن شعرونه هم  
ولولي ، کوم چي سريزه ليکونکي له تولکي  
خخه د بېلکي په توکه را ایستلي وي ، خيني  
لوستونکي سريزي ولولي نور کتاب ويل  
پوريدي .

هيله لرم چي تاسوبه دغه تولکه ضرور  
لولي او هفه شعرونه په کي ولتوى په کومه  
چي تولکه بسايسته او پسولداره ده .....  
.....

#### مننه

په درفتست

امير ليکوال کلاسيف الله

## مننه او گور ودانی

د قدرمن عبدالقادر مجرم، گران ملکري مطیع الله تابان  
 ، ملکري همایون هپواد، گران واجد تبی، بناغلي علي  
 محمد سباوون، بناغلي اسدگدون، بناغلي خان زمان  
 کاکر، عنایت او لسمل، نقیب افغان، هپواد شپون، محب  
 محسن، روزي خان کاکر او اعجازخان د زړه له تله منه  
 او گور ودانی کوم، چې زه یې کتاب چاپولو ته و  
 هڅولم او هم یې د کتاب د چاپ په چارو کې ذیار او  
 مرسته راسره وکړه او دا رنګه د نصیب خان سنگربار  
 ، امان الله فایق، جمال ناصر جمال، روزي خان  
 شوق، نسیم مندو خیل، عطا الله، نصیب الله هڅاند  
 ، داکټر هرات ناصر، رزاق پښتون، شکور وصال، دیدار  
 کاکر، صابر روشنان، دوست محمد، رفیق کاکر، ذین الله  
 رودواں، محمد ایوب الفتی، نعمت پیشتو، عطا الرحمن  
 عطایی، عزیز الله کاکر، باز محمد خودیزی، دانش پیشتو  
 ، باقی کاکر، احمد زیب، عصمت امید، وکیل  
 کرار، عبدالمتین کاکر، دروېش کاکر، محمد اسماعیل

ځندپور ، مصطفی داوړ، نوید داوړ، اقبال جان ، محمد  
يونس ، سالم کاکړ ، سمیع الدین ، احسان پانیزني،  
نورالله وطن دوست ، محمد رسول دلپزير، صدام خان  
صدام ، سلام ناصر، شهیم کاکړ، حبیب الله کاکړ ،  
عبدالمشال، رحمت دلشاد ، داکټر شفیق، اسحاق  
کارکر، سرباز اخکزېي، ظفر اقرار، سمیع شمشیر، عزیزالله  
کاکړ ، وسیم رضا کاکا خپل، ازادخان ازاد او د هغه ټولو  
خوانانو ملګرو مندوسي یم، چې ما ته یې ۵ دی کتاب په  
هکله غوره مشوري راکړي دي .

په درناوي

امير ليکوال کلاسيف الله

○

مناجات

خدايا! زموږ ورانې کوڅې جوري کړي  
دا پنګې وېرانې کوڅې جوري کړي  
راولي خالقه د بسادۍ ورځې  
ته يې کړي ودانې کوڅې جوري کړي  
راولي روښانه سهار راولي  
هم يې کړي روښاني کوڅې جوري کړي

دغې توري شپې لره سبا راکړه  
دې خفه اولس لره خندا راکړه  
زېږي د الفت او خوشحالی راکړه  
مینه راکړه ژوند راکړه بقا راکړه  
روغمې کړه په خپل قدرت رنځور وجود  
هموږه رنځورانو ته دوا راکړه

و مو خندوه دغه خفه زرونه  
 ته مي کره په عشق کي مستانه زرونه  
 و بنيه د بنو سبق راوبنيه  
 هم مي کره په مينه اموخته زرونه  
 ستري يو له تورو تورو شپو خخه  
 بکلي کره ژوندي کره زموږ مرد زرونه

موږ خود سپرلي بکلا ونه ليده  
 موږ خود لته هیڅ رنما و نه ليده  
 دلته خو ظلمونه تکليفونه دي  
 موږ دلته له چا وفا ونه ليده  
 واره فريادونه فريادونه دي  
 موږ دلته خوره مسکاونه ليده



موږ ورانوو خپلې نسایسته کوڅې  
 موږ کړلې ناښادي خپلې نسہ کوڅې  
 موږ خپله تباہ کړل نسایسته کلې  
 موږ کړلې په وینو آلوده کوڅې  
 موږ د خپلو وروني مېندي بوري کړې  
 موږ په خپله کړلې هدېره کوڅې  
  
 دا توري تياري خو سباؤن غواړي  
 دا مره وجودونه خو ژوندون غواړي  
  
 شوق غواړي ټوانې غواړي مستي غواړي  
 کور غواړي سیالي غواړي سمون غواړي  
  
 دوي هم له هر چا سره دوستي غواړي  
 حق غواړي حساب غواړي ترون غواړي



ته د آزادی زېرى پر موبوکره  
ته د خپلواکى زېرى پر موبوکره  
راکره ته له خپل سهاره رونه ورخ  
ته خود سيالى زېرى پر موبوکره  
ته زموبو ژوندون ته نوي رنگ راکره  
ته دنېكمرغى زېرى پر موبوکره  
  
روغ مو کري تازه مو کري رحمانه ته  
هېرىيې مهريانه ، مهريانه ته  
ھفه کري راپېښه چې کې خېروي  
ھره لاره موبوکره کري روښانه ته  
  
خدايا ! ستا دربار کې ليکوال خواست کوي  
ھره سخته کري راته آسانه ته

.....  
19/10/1998



## نعت

له خپله ئانه ناخبر يمه بې حده ورک يم  
رهنمایي مې وکړه ګرانه محمده ورک يم  
په کومه لاره شمردان دلته بلا لاري دي  
کومه متزل ته درومي کومه ده بلده ورک يم  
يا غي اروا يمه په کوم يوه کالبوت ننوزم  
هغه له ما خخه او زه له خپل جسدہ ورک يم  
په تورو شپو کې مې متزل دی ستر گې دید نه کوي  
د ومره ويرېرمه چې وانه ورم په بدہ ورک يم

په تا نازېرمه له تا نه بغېر هیڅ نه يم زه  
ستا شفاعت ستا قرایت غواړم احمده ورک يم

## O

اوس که مجبوره یمه ، ستا د بد و زور نه لرم  
 داسی هم نه ده ، چې ارزبست نه لرم ، پورنه لرم  
 ډېر ارمانونه مې د زړه په هدیره کې بسخ کړل  
 اوس امېدونه د ژوندون په نړۍ نور نه لرم  
 غربت و داسی انتهای رسولي یم اوس  
 که ضرورت مې شي پنځه روپې پر کورنه لرم  
 وطن مې وران کړ کوم یو ظلم دی چې و مې نه کړ  
 بیا هم د عوه لرم چې داغ پر لمن تورنه لرم  
 لاپې وهم چې ما دیلى او اصفهان نیولی  
 که رښتیا ووايم اوس هم زور د لاهور نه لرم  
 لیکواله ! خود به په کې ژوند د مسافر تېروم  
 په داسی کلې کې چې کورنه لرم گورنه لرم

02/04/2010

○

بنه دبدبه مې وەدانن چې بې ائرە شومە  
لکە چې زە نظر بىازولە نظرە شومە  
پە چا مې ناز کاوه پە چا چې بە مې فخر کاوه  
دېرنى اميده او محرومە يې لە درە شومە  
فنكار سپى يىمە پە هەنرا او فن پوھىزم  
پە شتە هەنر كې پە دې بىشار كى بې هەنرە شومە  
خىنى ملگرو پە چل ول كى مبتلا كرم داسى  
چې چا تە خپل وە ھغۇي تە بې باورە شومە  
ما ويلى مىنە قىريانى غوارىي ھغە وويلى  
ھم دغە مىنە دە چې خلاص پە كې لە سەرە شومە  
رخستېدم چې لە يارانو دېرمى وژرلو  
لېكوالە زە چې را روان لە پېپسۇرە شومە

12/01/2007 حیات اباد پینپور

## ○

په پای کې هم رقیب ولار دی هم په سرکې رقیب  
 خه لوبي وکړي د جانان په ويچار در کې رقیب  
 غوټي يې وشلولي پانې يې زري زري کړي  
 لاس اچولۍ دی په داسي شور او شر کې رقیب  
 د خپلې مینې پست رازونه تربنه پست کرم خنګه ؟  
 دنه کور کې راته ناست دی هم په ور کې رقیب  
 کومه بدله را خخه اخلي په دې نسه پوهېږم  
 چې سوڅوي مې په ژوندون په دې محشر کې رقیب  
 سپينې کوتري نه په کوزه نه په بره پرېږدي  
 تېز لکه بازدي په دې خپل وحشي نظر کې رقیب  
 په هدیره يې رابدله کړه ودانه مېنه  
 دی اخته شوی دی د شر په بد اشر کې رقیب



اسمانه بنه شو، چې رسوا شو هر چا و پېژنده  
نن دې را و شرماوه تا په کوز او بر کې رقیب

نن بې حال دا دی چې و خېگ ته هم لاسونه وهي  
نن لاهو شوی دی په داسې سمندر کې رقیب

ليکواله! دو مره بد بې و کړل چې ثانی بې نشته  
لكه چې نه لري زړګۍ په خپل خیگر کې رقیب

○

که د خدمت او د بقاله کاره و باسم خان  
داسي به زه هم د هر چاله کاره و باسم خان

خه کاميابي به لاس ته رانه ورو، که داسي و کرو  
چي ته زما او زه داستا له کاره و باسم خان

چي مي د قام په گته نه وي، نه د دين، نه دنيا  
نوولي هسي خام خاله کاره و باسم خان

زما بچي به مي سبا فرمان ته غاره نه بددي  
زرگي هن که د بآ باله کاره و باسم خان

لرم جبوري لرم جانانه بي همته نه يم  
په بي وسى کي نن سباله کاره و باسم خان

ليکواله! دا واري بخښنه کوه، ئومي بخښنه  
بيا سزاوار يمه که بیاله کاره و باسم خان



که د اغيارو د سجدونه خپل تندی و ساتي  
هغه سپری به خدای تر هر چا گرندی و ساتي

د زره په وينو به يو حوش عرونده داسي ليكم  
له مرگه پس چې مې په خلکو کې ژوندی و ساتي

چې يې په هر چا باندي و بنکاري نو غاپي و رته  
زورور خلک لکه سپی داسي سپری و ساتي

چې يې باورنه وي په خپل قسمت او خپلو متبو  
داسي و گري په گوتمي و کې غمی و ساتي

چې د ليکوال په خلاف يارهم د اغيار په خوله شي  
په داسي وخت کې به روغ خنگه خپل زړگی و ساتي

19/07/2011



دا مې یقین دی روغ رمت او سلامت به رائحي  
 خان به په خپله ملامت کري ملامت به رائحي  
 ما به په خلا کري ننواتي به مې کور ته راشي  
 ورسره مله يو خو ملګري د مالت به رائحي  
 خپر دی که او س يې دې منان بدہ روزنه کوي  
 يو وخت به پوه شي په دې لاره په عزت به رائحي  
 زموږ خبرو ته به خام خاد پای تکي بدې  
 زموږ جونګرو له قاصد د حکومت به رائحي  
 په دې دېستونو کې به بیا سپرلی گلان و سپرلي  
 په دې وطن کي بسکلا گانې، د جنت به رائحي  
 بیا به د گران عبیدالله مستې سندري او رې  
 د کندھار د بنار شوقيانو کې الفت به رائحي  
 د غه خوارډه خوارډه بېتونه او رنګين نظمونه  
 ليکواله استا په شاعري کې برکت به رائحي

28/06/2009



## ۱۵۱ و ستل په کاو دي

گرانه په کلی کې دی حال خنگه دی؟  
 درقیبانو جور جنجال خنگه دی؟  
 سپین بیری او سره کښېني او که نه؟  
 خپلې شملې نېغې ساتي او که نه؟  
 زلمي ملي اتنے کوي او که نه؟  
 خنی و ډول ته تا ووی او که نه؟  
 پېغلې ګودر لره راخې او که نه؟  
 منکي په لپو ډکوي او که نه؟  
 لاسونه سره تمبل و هي او که نه؟  
 زرونو کې مینه پا خوي او که نه؟  
 بنگرې په لېچو شرنگوی او که نه؟  
 هيلې او بو لره راخې او که نه؟  
 سپینې کوتري په سېل خي او که نه؟  
 خوانان محفل تازه کوي او که نه؟  
 مطرب تارونه بېغوي او که نه؟  
 شهباز په ګو تو نخوي او که نه؟



ما اورېدلې دی چې او سپه کلې  
توره بلا او سپین بسامار گله شوی

نفترت نفترت دی بربادی جوره ده  
غم او ماتم دی بسار په بسار گله شوی

پر هر هنر او سپا بندی ده هلتہ  
ورکه د هر چا خوشحالی ده هلتہ

تر توبک لاندې زندگی ده هلتہ  
هر خد لوب شوی بربادی ده هلتہ

د هېرو پښې په زولنو تړلي  
لاس د فنکار په خنخیر و تړلي

د مطرب ګو تو نه شهباز ورک دی  
د محمود ستر ګونه ایا زوک دی

حقیقت ورک دی هم مجاز ورک دی  
په دې کو خو کې دیغ د ساز ورک دی



رېغد منگي ورک دی، تېپه ورکەدە  
ھرچانە خپلە ترانە ورکەدە

او س د بارو دو تور دودونە گرئخي  
دېر وېرې دونكى او ازاونە گرئخي

خوک دی چې موب بربادوي لگيادي  
موب په اورونو گەبوي لگيادي

زمور د قام په بربادي لگيادي  
تا قتلوي ما قتلوي لگيادي

په داسې وخت کې گرانە سوچ په کاردى  
دېمن مو خوک دی خوانە سوچ په کاردى



کلی کې امن راوستل په کار دی  
کلی کې هر خوک پوهول په کار دی

د بسامارانومخ نیول په کار دی  
د مشرانو یو کېدل په کار دی

لویه ملي جرګه کول په کار دی  
مینه او امن راوستل په کار دی

---

یادوئه: د غډه نظم مې په کال ۲۰۰۷ کې په حیات اباد پېښور کې لیکلی وو، او  
په میاشتني لیکوال مجله پېښور کې د فبروری د میاشتني ۲۰۰۸ ګډه کې خپور  
شوی هم وو.



زه چې د مرد کمه شاعري کوم  
بیا نو منظمه شاعري کوم  
  
شا و خوا حالاتو ته به گورمه  
دوی سره به سمه شاعري کوم  
  
اوښکې د هر چاستر ګوکې ووینم  
کله چې له غمه شاعري کوم  
  
خلک په آسانه پوهول غواړم  
خکه خو رقمه شاعري کوم  
  
خيال په کي د بحر او رمز ساتم  
تل د اسې محکمه شاعري کوم  
  
زه ليکوال بېگنې د ولس غواړم  
زه په دغه تمه شاعري کوم

-----  
18/09/2010

O

سره پېوند به مو خېل سراو بدن وي او که نه؟  
زمود خوارنو په نصیب به کفن وي او که نه؟

دلته خوتا وینم همېش چې په غصه غصه بې  
ووايې جنګه ا چې اخربه امن وي او که نه؟

خومره بې خایه قربانی زموږ خپلوا نورکړې  
له غمه لرې به زموږ گران وطن وي او که نه؟

هیڅ نه پوهیږم چې سپرلي کوم خوا ته کډه وکړه  
په دې دښتونو کې به بیا شین چمن وي او که نه؟

لیکواله اوس خولا پوهاز او ادييان په کې شته  
سبا به دلته خوک ملګري د فن وي او که نه؟

-----  
28/11/199



هیڅوک خبر نه شؤ، رازون——ه پت شول  
فایلونه بند شولو، کېسون——ه پت شول  
په ددې تور مخې او بد بخته وخت کې  
روښان فکرونه، خراغون——ه پت شول  
نه چا تپوس وکړ، نه خوک خبر شول  
بې له تصدیقه ډېر لاشون——ه پت شول  
وخت مې دیار جبین کړو دا سې ګونجې  
چې یې شینکې شینکې خالون——ه پت شول  
د خپلواکۍ پکې خبرې چې وې  
د هغو خلکو کتابون——ه پت شول  
لیکواله اچېرته به یې او سلتوم  
چې پسې تلمه هغه پلون——ه پت شول

16/11/2011

○

خاوندې بیا کې څنګ په څنګ ملګري  
دا غېرتې د نام و ننګ ملګري  
موبود خوشال د نظریې خلک یو  
دوی دي له وخته د اورنګ ملګري  
د هر غماز مقابله به کوو  
څو به په وړاندې د غور څنګ ملګري  
ښکلي یې غواړو په کردار هر کله  
نه یو د چا د ښکلي رنګ ملګري  
امن ته هيڅوک هم نظرنه کوي  
دلته ډېر خلک دی د جنګ ملګري  
ليکواله ! اوس د جنګ انداز بدل دي  
پوه کړه په علم او فرهنګ ملګري

---

20/08/1998

O

اوسمه محفل بدلوم، يار بدلوم، ئان بدلوم  
داسې وخت راغى خامخا به خپل زيان بدلوم

سېينه خبرد به د سېين او تور تر مخ نه کوم  
دا هم هنردي چې له وخت سره بيان بدلوم

چې تر منزله مي مزلوي بي خطره ئكه  
په يو او بل شکل کې اوسمه کاروان بدلوم

بي وفا نه يم خود وخت د مجوري له لاسه  
خپل فرشته جانان يو حه وخت په شيطان بدلوم

ليکواله اوسمه گاوند يان هم د بلاگانو مله دي  
ئكه خپل خوره کلى پرې دمه خپل مکان بدلوم

# O

او سېپ موډ پېژنۇ چې زىن د چا دى آس د چا دى  
تۈرە د چا دە او د تۈري شاتەلاس د چا دى

دغە زمۇرد كلى پىير خۇ دو مرە نە پوهىدە  
او س پسى گرەم چې لە دە سەرە تىما س د چا دى

دا چې زمۇرد پە كور او كلى كى و رانى جورۇي  
دى تىرەگىر سە پاسپورت د چا دى پاس د چا دى

و خىت بە د هەر خە نە پىر دە لرى كىرى بىيا يې گورە  
چې حزب الله د چا ملگرى دى حماس د چا دى

الله خېر دى، چې بىيا كومە منصوبە جورۇي  
لىكوا له ا بىيا پە پورى كلى كى ا جلاس د چا دى

-----  
02/07/2006

○

په خپل لاس و خان ته خپله اجل جور کري  
خوک چي خان له بي بنیاده محل جور کري

زه چې یو دبسمان له منځه څخه یوسم  
دوی زما بریاد لو ته بل جوړ کړي

ما وژل غواپي او ماله کلي باسي  
هره ورئ تور غمازان داسي چل جوړ کري

چې مدام په سرو اورونو کې سو خپږي  
څوک به هغه سو خېدلې کابل جوړ کړي

د لیکوال و رانه دنیا به شی و دانه  
که ایمان له ئخان سره کری عمل جور کری

12/11/200

# O

زړگیه رنابه ده خیال دې خاممه جو رووه  
له سپین روښان سهاره توره مابسام مه جو رووه  
  
زه تل ژوندی ژوندی یم، ما مرګ وژلی نه شي  
زماء مرګ ته هسي د چل دام مه جو رووه  
  
چې بار زغملی نه شي بنیادونه وي کچه  
دادسي دیوالونو پرسربام مه جو رووه  
  
چې ستا خبرې نه مني، تا په کانوولي  
دادسي مقتديانو خان امام مه جو رووه  
  
آينه که يې روښانه وي، خداي په کې لیدی شي  
گردونه د نفرت زړه کې مدام مه جو رووه  
  
ليکواله بخښل بنه وي، بدله اخله هر کله  
قاتل ته چل د مرګ د انتقام مه جو رووه

12/01/1996

# O

د مستو هيلو ارزو گانو سلسله ختمه شوه  
يو بل پپا او د ژوندون تېر شو، تماشه ختمه شوه

په ژرغوني دغ يې ووييل په مخه دي بنه  
نور مو تر منځ د محبت هره رشته ختمه شوه

نعمه خاموشه، سند رغارې خوله ګندې لي ناست دي  
سندره ورکه شوه په کلي کې تېپه ختمه شوه

څه خپل يادونه دي له خانه سره يو سه بس کړه  
او س دې زما په ژړه اختيار ختم، قبضه ختمه شوه

شو ګير و هلی يې چې خلک در خبر نه شي نور  
پاڅه لاليه سحر ګاه ده توره شپه ختمه شوه

ليکواله انن چې رقیب تا ته ننواتی راخي  
دا هم دوکه ده داسي نه ده چې لانجه ختمه شوه

-----  
19/01/2007

## O

ستادراتلو په ارادو پر ٻوت  
 د گل په تمہ پر اغزو پر ٻوت  
 نازکي بسکل مي کري په داسي چل کي  
 غبار شوم ستا پر انگو پر ٻوت  
 مرگ ته دي ورگرمه خبر دي نه کرم  
 ڙوندونه نن دي له او رو پر ٻوت  
 بس بي اختياره شومه و نر ٻدم  
 لکه پتنگ پرسو لمبو پر ٻوت  
 پر مخکه ولو ٻدم تو تي تو تي شوم  
 چي کله ستاله مروندو پر ٻوت  
 ليکواله ورک شوم د جانان له ستريکو  
 چي زدي کله له بنزو پر ٻوت

## O

چې لوبې د سرونو کړي اکثر نه پاته کېږي  
که تاج وي که بې تاجه د اسې سر نه پاته کېږي

چې خلک يې خبر وي په هر چل او دام پوهېږي  
په دارنګه بازار کې جادو ګرنه پاته کېږي

د بل د کلاور که خوک په کانو باندې ولې  
د هغه چا هم خپل د کلاور نه پاته کېږي

که هر خومره زاري ورته کومه ده مشکله  
هغه هم خامخا خي مازې ګر، نه پاته کېږي

چې عقل ورسه نه وي مدام دارنګه خلک  
هر خو که زور روي، زور رونه پاته کېږي

ليکواله په یوه خوله کې لري، چې خوک دوه ژې  
د هغه چا په خوله د چا باور نه پاته کېږي

O

لکه غمجن چې په موسکا باندې خپل غم پتیوي  
د اسي مې يار په خپل مروند د سترگو نم پتیوي

مفاد پرست له مجبوري د ولس ګته اخلي  
د ضرورت په وخت په خونو کې غنم پتیوي

نه پري پوهېږم کوم مسلک د اجازت ورکوي  
و جوماتونو بشونځيو ته چې بم پتیوي

نافصه مال په لويه بيه په چل ول خرڅوي  
سوداګران خلک عېبونه په قسم پتیوي

نن له ليکواله سره د اسي سپکي سپکي کېږي  
څوکيې هنر قتلوي څوک ترېنه قلم پتیوي

---

٥/٤/٢٠١٠

و

پ

## بې وخته قیامت

لا شپیلی کې پە دوه ئەلپى  
اسرافیل پوکلى نە دى  
لا ژوندى دى وجودونە  
ترې اروا وتلى نە دى

لا د دې نېرى وگىرو  
قیامتلىدىلى نە دى  
لا اسماڭ كې ستوري بىبىسى  
لەغىب لەر ختلى نە دى

لا د ژوند لە روغە تەنە  
ژوندى سا وتلى نە دە  
لا خزان د قیامتنۇ  
دا نېرى خېرلىپى نە دە

# O

لا سهار کې هيچا کله  
توري شپې ليدي نه دي  
لا د جال د چل په دام کې  
انسانان بند کړي نه دي

خو په موږ باندې قیامت دي  
ټول ودان کلي مووران شو  
د اورونو په لمبو کې  
هر ګلشن وسو خزان شو

دا بي وخته قیامتونه  
پر موږ راغلل څو خوا راه  
کړاوونو، لوړې، تندې  
له ژوندونه کرو بېزاره

# O

نه شپلی د اسرافیل ده  
نه د جال را پا خپدلى  
نه توبه ده بنده شوي  
نه له غريه لمر ختلی

تول جهان کې خوشحالی ده  
تول جهان باندې اختر دی  
په موب سره اورونه اوري  
او په موب باندې محشر دی

څه بي وخته زموږ پر کلي  
طوفان راغى قيامت راغى  
د عزت له ودان کوره  
عزت لاره ، ذلت راغى

.....

# O

خو په هر يوه قيامت کې  
انسانان بې شمېره مړه شول  
نه يې قبر، نه نبیان شته  
چې خوک خه شواو خوک خه شول؟

دا بې نخښې، بې نبیانه  
دا بې وخته قيامتونه  
زموده ژوند يې را تيارة کړ  
تول يې مړه کړل خراغونه

کوټه 18/10/1998

○

ڇه مې ورته وویل په زړه خبره نه رائحي  
ولې مرور شوا او په ڇه خبره نه رائحي

سوج کې ورته زده بې گيلې او مانې وکړمه  
مخامنځ چې ورشم نو پر خوله خبره نه رائحي

هرئای کې کيسې به یې د امن خوشحالی کېدې  
ياره اوس له هغه بساره بنه خبره نه رائحي

تل یې ویل روح او زړه مې دواړه در بخنلي دي  
هغه بې وفا اوس پر هغه خبره نه رائحي

خلک خو ليکواله محبت کې خپل سرهم ور کړي  
ستا بد بخته يار خوبس په نه خبره نه رائحي

-----  
٢٠١٩/٩/٠١

.

-----

## O

نه خيژي په ژوند کي د سپي ارمان  
 هر خوکه پوره شي، بيا هموي ارمان  
 گوره چې يې جوړ کړلو جنت څان ته  
 ونه ليد شداد، وخور مرگي ارمان  
 ډېر مې له خزان سره وخت تېر کړلو  
 زړه کې مې هروختوي د سپرلي ارمان  
 صبر شه مرگي ه چې ژر را نه بشې  
 لامي پوره نه دي په څوانۍ ارمان  
 ګل څوانۍ دي خاورې مه شه ګل ياره  
 و دي خېژي ستا په زندګي ارمان  
 څه چې کېږي، و دي شي پروا نشه  
 هسي دي لېکوواله ژروي ارمان

---

 ..... 06/06/2006

## O

چې تېیت شوی وي له حد او له معیاره  
 له هغوي سره هي خوک نه ئى پر لاره  
 په سپرلي کې د خزان سپيره موسمه  
 يار دې مانه، زه دې لري کرم له ياره  
 چې په بىه او سودا بىه پوهېدلو  
 هغه خلک خلکو وايستل له بىاره  
 په اختر کې هم ماتم او غلبلي وي  
 جنمازې وئي له کلى او دياره  
 ستاله لاسه ناوي کوندي، مېندې بوري  
 رنگ دې ورک شه، توره جنگه گناھگاره  
 زه په خپل گريوان کې خپله خيره وينم  
 ناصحان دې راته نه نيسى هيئداره  
 په سندرومې، زخمى زړگى تکور کړه  
 اي ليکواله يو وار راشه خداي د پاره

O

ما بیام لا روغ وي خوشی ناگهانه مات په شپه کې  
زماله زړه سره مدام کېږي واردات په شپه کې

راشه غمونه رانه لري کړه، د خدای د پاره  
یو خلی بیا را سره وکړه ملاقات په شپه کې

فکر ته راغلو خو شعرونه خوبل نه دی خراغ  
چیرته قلم به لټوم چیرته دوات په شپه کې

په ورڅه می ستري انسانان زړه ته وسواں اچوي  
د غسپی چل راسره بیا کوي جنات په شپه کې

که دې ژړلي دي هم تا په کې خندلي هم دي  
دا به منې ليکواله دا وي کرامات په شپه کې

---

٢٠١٢/٧/٢

O

ماد ايمان په او بوللي مينه  
ماله هر چاسره پاللي مينه

ماد دوستي لاسونه دوي ته ورکړل  
وه د دوي زرونو کې ناوللي مينه

په هر حالت کې به زه تا يادوم  
زماني په زره کې ستاسې خللي مينه

د انسانانو کرو او ورو ته گوره  
چاوي ساتلي چاشړلي مينه

دوي د نفترت نفترت تخمونه کري  
دوي د وحشت په تېغ رېبللي مينه

بل ته زره نه ورکوي مانه بغېر  
ليکواله اما يې ازمويللي مينه

○

ترخوبه دغه بد رواج وي دلته  
ترخوبه داد تپوک راج وي دلته

چي د ولس په ژبه نه پوهېږي  
هم د هغه په سربه تاج وي دلته

د امن نوم به تش په خوله يادوو  
بیابه هم جنگ د جنگ علاج وي دلته

څوک چي د ميني په طلب پسي وي  
هغه سړي خوبه تاراج وي دلته

ليکواله ! خوک شته چي مي و خندوي ؟  
که به مي تل خراب مزاج وي دلته

---

۱۴/۵/۲۰۱۴ کلاسیف الله

O

چې مې زړگی رغښوي کال به تېرشي  
د غه دوران ستاد جمال به تېرشي

سپرلی به راشي بیا به سیل کوئ  
بلا دې واخلم پشکال به تېرشي

عیسى به راشي د انصاف میدان ته  
د غه ظلمونه د دجال به تېرشي

تل به هم نه وي دا ویرجن وختونه  
لړ صبر وکړه د غه حال به تېر شي

شي به نیمگړي ارمانونه پاتې  
ناکامه عمر پر لیکوال به تېر شي

-----  
۲۹/۱۲/۲۰۱۳ کلاسیف الله

# O

خېر دی که را مات دې کړو وزر خلک خبر نه دی  
اوسمی په کړه تکور تریوره زر خلک خبر نه دی

غوبد دروازې د څنځیر و پېژنه را غلمه  
زر کوه را خلاص کړه د کورور خلک خبر نه دی

راشه په خپل منځ کې روغه و کړو، درېم خه کوو  
لازم او ستا په دغه شر خلک خبر نه دی

اوسم خود یوالونه هم غورونه لري، چا وي چې؟  
ستا د کور په حال باندې بهر خلک خبر نه دی

دا چې په تر تا نظر هر کله اړولی دی  
دا خود دې لیکوا له په هنر خلک خبر نه دی

-----  
14/02/2014

○

وی چې ازاد ته یوه عام خبره  
هغسي نه وی د غلام خبره

هغه يې هر کله تايدکوي، چې  
کېرى زما د انتقام خبره

چې په کې ګټه وي زما د ولس  
کوم به دا رنګه مدام خبره

تل د هغه مُلا ملګری يمه  
چې پر ممبر کوي د قام خبره

لیکواله زه چې بې اغاز کوم، دوی  
وې رسولې تر انجام خبره

O

که هر خه او بُد شی که هر خومره جنگ دوام ولري  
قسم په خدای دی که دا ستا ارمان انجام ولري

عجیبه نه ده محبت کې د اسې کیږي مدام  
سپین پوستی يار که خوک ملګری سیاه فام ولري

هغه سړی به په ژوند کله هم ناکامه نه شي  
چې ملا تړلي په خپل خان پسې د قام ولري

چې په دیدن باندي يې ماته کرم د عمر تنده  
د غه سپورډۍ دې ترسهاره خدای پر بام ولري

د هر د بمن سترګې به سوخي بد به نه ور ګوري  
که مشرانو ته خپل خلک احترام ولري

لیکوال ته دو مره روزي ورکړي پاکه ریه چې بس  
و چا ته اړنه وي، مرې سهار، مابنام ولري

---

کوتاه ۱۲/۰۸/۲۰۱۳

O

يواري نه كېرى ژوندون پە كې مل ھم پە كاردى  
چى تر منزله پورى تگ وي ، مزل ھم پە كاردى

او سو كىدار تە خلک گوري او گفتار نە منى  
لە نصيحتە سره دلتە عمل ھم پە كاردى

منم چى بىسى وي سادگىي ، پاكىي ساده خبىرى  
خولە حالاتو سره خەنا خە چەل ھم پە كاردى

بىسى وي چى وشى هري يو كار پە سوچ او فكر سره  
خو توكل پە دغە هكىلە كول ھم پە كاردى

و بىسى ژوندون تە كە پە زىدە كې نىكىي هيلى لرو  
ليكواله موبۇ تە يو لارنى بىد او اتل ھم پە كاردى

---

02/03/2014

و

بـ

له ڏپري ويرپي بي ساتمه پت په خول کي ڙوندون  
گرانه کومه زه په دارنگه ماحول کي ڙوندون

چي ارمانونه مي پوره شي هم ترهغه وخته  
زه درنه غوارمه خاونده په کچکول کي ڙوندون

چي د وحشى لپوءه له دارو بي خوندي وسام  
ماله مودو نه خوندي کري دي په شپول کي ڙوندون

کله يوه پله درنه شي کله بله پله  
ڏپرمي تللى دي له مرگ سره په تول کي ڙوندون

سپرلى به راشي زرغونى به کري دا مراوي لبستي  
بيا به پيداشي په رامبېل، چامبېل، غاتبول کي ڙوندون

يواري تنه يي چي ڙاري فريادونه کوي  
ليکواله زئه هم تبرومه په تاتمول کي ڙوندون

19/11/2012

O

خام خابه او س بد لېري دا حالات  
نې بې وې زما هم د پخوا حالات

څوک مبارزه کوي بدلون غواړي  
څوک بدلوں غواړي په دعا حالات

مه را ئه یو خه موده لامه را ئه  
سم نې دی د کلي نن سبا حالات

هیچ اندازه نې شمل ګولی چې  
دومره غمزده کړل دلته چا حالات

تېربه شې ليکواله هيله من يمه  
نې بې وې بد مرغه تل زما حالات

## O

گوره و کردارته په قولونو باورمه کوه  
تلد بې وفا په قسمونو باورمه کوه

و گوره اغزی دې پوري اوري ترزده ووتل  
ما درته ويلى چې په گلونو باورمه کوه

نیمه شپه د یو او نیمه شپه وي د بل غاره کې  
ورک دې شي په داسې مروندونو باورمه کوه

خومره چې ظاهره دی باطن کې دومره چېرته دی  
اې ساده د بنکلو په رنگونو باورمه کوه

هر خومره که سخت وي خوبنیاد چې کله نه لري  
هیخ کله په داسې دبوالونو باورمه کوه

هر خه که دې زرده غوارې لیکواله هغه خه کوه  
پرېرده د هر چا په تهمتونو باور مه کوه

○

او س د ه ر خ ه ن ه ئ ان ران غار پ ي ت ب س ت ي  
تول ي ك و خ ي ي ي شو ي و ي جار پ ي ت ب س ت ي

د ظالمانو له و حشته خخه  
هر خوک په چيغو چيغو ژاري تښتني

دا جنگ چپلي به او س چيرته درومي  
دغه له چانه مدد غواوري تبستي

په محلونو هم اورونه بلدي  
د هر چا خوله کې وچې لارې تښي

## هیڅوک محفوظه په کې پاتې نه شول هئرمندان او سندرغارې تېستې

۲۰۷/۵/۱۷

O

چې زما اوښکې خڅېدلې او تا ونه ژړل  
زما سلګۍ دې اورېدلې او تا ونه ژړل

او س چې په تا راغلو هغه وخت به دریاد شي ضرور  
چې زموږ کډې بارېدلې او تا ونه ژړل

زه چې په ویرباندې اخته ومه تا هیڅ ونکړل  
ګرانه لالیه ما لیدلې او تا ونه ژړل

افسوس په دې کوم په غم زما شريک نه شولي  
درقيب خوا کې نڅيدلې او تا ونه ژړل

ليکواله! يا خوپه زره سخت يې او يا راز دې په کې  
کله چې ما نه بېلېدلې او تا ونه ژړل

---

۰۴/۰۵/۲۰۰۹ کلا سیف الله

## O

په ریابونو پابندی ده په تمبل پابندی  
 خوک دې نه وايی ترنم کې په غزل پابندی  
 خاروان به اوس داوین له غارې جرسونه باسي  
 په شرنگا شرنگ هم لګبدلي ده دا ئل پابندی  
 اظهار د مينې به کولى نه شو خپل دلبر ته  
 تر خوبه دلته وي هم داسي مسلسل پابندی  
 دلته خو هر سري يو بل ته سپکې سپوري وايي  
 لا خو ترا وسه پوري نشته پېنىڭلەنچىل پابندى  
 خكەلە هر چا خخە پتى په تورە شې كې در خم  
 ستاسو كوشە كې ده په مارنگە پاگل پابندى  
 د خپلو خلکو حمايت پرېرده ليکواله گنى  
 ستا په قلم به ولگېرى دلته تل پابندى

---

 01/09/2008



## ورگه شوي نفمه ...

دا د تارونو رېوبدېلې ڙبه  
د زدکي خوبن خواره خواره غironه

د دې تارونو له ړغونو سره  
چې به شول پورته مېړني ړغونه  
زدونو سینو کې به ټوپونه وهل  
چې به په هی شول غرځني ړغونه

\* \* \* \* \*

چې له تارو به زمزمه پورته شوه  
ورسره سمه به ناره پورته شوه  
چې خنکه ساز فه، هم لنډي دا سې وي  
د هر چا زده کې به جذبه پورته شوه

O

خوانان به وراندي شول محظل به تود شو  
چا به مهرونه او غازيان ستايلو  
دبر به خوشحاله شو سپين وپري له دوي  
چي چا به خپل خپل مشران ستايلو

\*\*\*\*\* \*

په دي خوانانو کي به داسي هم ف  
چي به بي خال او يا پيزوان ستايلو  
چا به دميني صفتونه کول  
چا به کي ورين منج د جانان ستايلو

\*\*\*\*\* \*

دغه يوازي عجيبة نفمه وه  
چي بي له ډوله او بي تاله به وه  
خوپه سري به ډيره به لکبده  
دکه له خوند او له کماله به وه

O

نغمي به سم ورسه چيغه کيله  
چي به شول پورته فريادي وغونه  
له هره تاره به ردا وتله  
چي به په ويرشول ارمانی وغونه

\*\*\*\*\* \*

د چيغكبانې لاس به وريبدېدہ  
چي سندرغاري به لندي ويلې  
له غبرکو سترکو به يې اوښکې راغلې  
چي يې غمنجني کاكري ويلې

\*\*\*\*\* \*

دومره اثر به په تارونو کې و  
چي ورسه به اوريدونکو ژدل  
ريودېدل زدونه د تارونو په شان  
محفل کې قول گدونکونکو ژدل

○

خو ډېر افسوس چې نن هم هنه نغمه  
زمور په خیال د اورېدلو نه ده  
مورد پرديو ترانې خونسونو  
لندې تپه مود وبلو نه ده

---

د اړیبل دویمه ۲۰۰۷ء حیات اباد پښور

○

خو ډېر افسوس چې نن هم هنه نغمه  
زمور په خیال د اورېدلو نه ده  
مورد پرديو ترانې خونسوو  
لندې تپه مود وبلو نه ده

---

د اړیبل دویمه ۲۰۰۷ء حیات اباد پښور

## O

واک د خپل وجود په سلطنت را کره  
 کلکه اراده او تینگ همت را کره  
 و می باسه زره نه دشیطان وجود  
 بنکلی مقدسه شرافت را کره  
 مینه دی وی شوق دی وی مستی خو هم  
 دی سرہ احساس د بنکلی نیت را کره  
 وی چی د غریب ولس په غم خفه  
 دارنگ که لار بندود د قیادت را کره  
 سـم چـی کـرم بـی لـارـی تـول پـه لـارـد ژـونـد  
 دـاسـی دـبـدـبـه اوـکـرامـت رـاـکـره  
 وـی چـی دـجـنـت پـه شـانـد اـمنـژـونـد  
 ماـلـیـکـوـالـ تـه دـلـتـه هـمـ جـنـتـ رـاـکـره

O

د تيارې د کلي خلک رون سهار په کانوولي  
مره کوي بل خراغونه هر سنگار په کانوولي

دوی زما خوشال محفل ته تور غمونه راوري راشي  
هم دلبر په کانوولي هم دلدار په کانوولي

وراني ودانه زبونه، نروي د ژوندون خلي  
گل بدن په کانوولي، گلنگار په کانوولي

زموره هري کاميابي، ته د نفترت په نظر گوري  
زموره فن په کانوولي هم فنکار په کانوولي

له خدمت نه به وان خلم زه ليکوال ستري لاسونه  
که مي سر په کانوولي، که مي لار په کانوولي

22/06/1999

○

په وینو سره شوه دنبایست او د گلانو مئکه  
نن په ولکه کي دهه تورو بلاگانو مئکه

ور سره مله دی زورور خکه بی وسہ یمه  
خنگه ازاده کرمہ زد لہ غاصبانو مخکه

نن د ډالرو قدر کېږي خپلواں نه کوي څوک  
ده قیمتی تر مور و پلار، هم تر بچیانو مئکه

تاسو افضله مخلوقات ياست، تاسو عقل لرئ  
بیا ولی نه ژغورئ له ظلمه، انسانانو مئکه؟

په شريعت کې خنگه حکم دی دچا کېدی شي  
بخښه غواړمه د چاده، ملايانيو مئکه؟

لیکوال د شرعی د انصاف هم د قانون له لارې  
بیرته گتپمه زه د خپلوبابا گانو مئکه

O

لکه واره واره سیندونه سمندر ته راخي  
داسي غمونه دنيا مي دزده سرته راخي

خدايا په لندو ورخوشپو کي داسي وخت راولي  
چي د کابل خلك په لوی زده پېښور ته راخي

يتيم بچى په دغه هيله هره شپه ويديوي  
مورکى يې وايي چې باشك به دي اخترته راخي

يو واري زه ور وح موري ما را غبرگه نه کري  
زمامين ، زماملنگ مي د کورور ته راخي

ليکواله موږ و دانوو ټولي وي جاري لاري  
پر هر خوان دغ کوو که خوک و دي اشرته راخي

---

18/02/2011 اسلام

تابه ساتل پت لە مانە، ما کو خە کي وليدل  
نن مي يارە دېر خە دېر خە ستا کو خە کي وليدل

بيا يې خوار مجنون وي شتو لاسونو كي بي کاني و  
دا سې خە کسان مې د لىلا کو خە کي وليدل

خوک چې به زما په غم خوشاله و مدام دلته  
بىه شونن مې هغە پەزرا کو خە کي وليدل

كومه تماشە ده چې دا ستاله کورە نه گرئي  
ستا هغە شرلى خومي بيا کو خە کي وليدل

معاف يې كېم، زاري كوي ليكواله، كە سزاور كرم؟  
دوى مې رنگىدىلى لاس رسوا کو خە کي وليدل

30/09/2001



ماضي مې تېرە شو د په جنگ کې  
لا به تر څو پوري تېرېږي هر یو کال په جنگ کې

ورېنداردي کوند، وروردي مر، کور خودي خپله وران کړ  
په څه نازېږي، تا نو کوم وکړ، کمال په جنگ کې؟

سرونه غوځ شول بې عزته شو په مړینې مړي  
زمور د خاوری خو پېدا نه شو مثال په جنگ کې

نور را په برخه کري د ژوند د خوشالي وختونه  
ته مې خوندي وساتې خدايا استقلال په جنگ کې

د غه کمزوري زورور شولو د چا په مرسته  
د غه نېستمن څنګه شو دومره مالا مال په جنگ کې

د سوکالۍ او د روښانه سباوون د پاره  
په سرو لمبو کې به همت کوي لیکوال په جنگ کې

---

17/05/2003

## ○

زما د ژوند ټول شوابونه په وبال بدل شو  
 پرونى نبه نېکمرغه وخت مې په بدحال بدل شو  
 نن يې په هرڅه کې دوران دومره بدلون راوستي  
 سترګي بدلې، ژبه بله، هم يې شال بدل شو  
 سره اننګي يې د هجران بادونو تور واپول  
 ورسره سم يې د لنهۍ زني شين خال بدل شو  
 سپينه خېره يې اوس د خاوروغوندي خړه بسکاري  
 د خپ خزان له سپره باده يې جمال بدل شو  
 په سورکو شونډو يې هغسي تبسم نه وينم  
 د زندګي هريوارمان يې په زوال بدل شو  
 تېركال يې داسي اداګاني او نازونه نهؤ  
 را معلومېږي عادتونه يې سې کال بدل شو  
 ورله سزا ورکړئ ملګرو بيا يې و نه بختښي  
 که چيرته دا حاسه فکر د ليکوال بدل شو

---

01/01/2001 ٻوستان

○

چې د غوبښني د خپل حق مې تري اغاز کړي دی  
هغو زموږ هر یو بیان نظرانداز کړي دی

چې یې هروخت ستا پايكوبې ستا استحصال کړي دی  
نن دي په هغه چا باور په کوم جواز کړي دی

زما وژلوله راخي چې لاره ته ورنېښې  
تا خو هروخت مدد زما د هر غماز کړي دی

اوسمې منې چې ستاله سيله سره سمراغلمه  
په پري وزرو مې له تا سره پرواز کړي دی

په بسوونځي کې یو يتيم و خپل استاد ته ويل  
غښتلی زه يم د ملک پرزوي دي ناز کړي دی

راستنېدى نه شم ليکواله ته راخي را پسي  
ما د منزل په لور سفر دور و دراز کړي دی

-----  
08/07/2014

○

در ته مجبور يمه په تاباندي يو کار باسمه  
رقیبه تا سره به خامخا اوس لار باسمه

را خپروم به دې په غاره د خپليو امېل  
دا ستاله غاري به د سرو گلونو هار باسمه

کله هېرېري په اسانه په خان زور به کوم  
د ياريادونه به له زره کرار کرار باسمه

دلیوني جانان رینېي رینېي گريوان گندمه  
ئىكە اختە يمه ترستن د زلفو تار باسمه

د سرو لپوانو او پرانگانو تور خنگل له منځه  
ليکواله خنگه به تري روغ او جور ناتار باسمه



او س به خوک لاس را کپي او خوک به مدد گارشي زما  
چې را پ خلا کري مرور او بيرته يار شي زما

خالقه داسي د رحمت باران را و وروي  
چې مې خزان وهلى ژوند بېرته بهار شي زما

که مې له تاسره وفاونه کړه ګرانه ياره  
ټوتيې ټوتيې دې شم ګربوان دې تار په تار شي زما

يو ئل به خام خا زما اخر دیدن ته راخي  
که د پښو پلونه مې ثابت پاتې په لارشي زما

چې مسافر يارتنه شي ياد د ګندهار يادونه  
دا انګكي مې دې په شان د سره انار شي زما

ليکواله دغه توري شپې خو به ختميري ضرور  
د ژوند په لاره به ملګري سپين سهار شي زما

---

24/04/2009

○

په دې خاموشه معاشره کې یو او از په کاردي  
چې زړونه ولپژوی دا رنګه اغاز په کاردي

دغه جومات به د ولس وي د بل چا به نه وي  
په ممبر ناست سری له ماسره همراز په کاردي

کلی په کلی بندارونه، سند رغاری ډېر کړئ  
دلته اتنې پکاردي، ډول پکاردي ساز په کاردي

دغه ناسور له دغه کلی نه شړل غواړي بس  
اوسم ختراغلی دی علاج د هر گماز په کاردي

نور ما شومانو ته په ډب باندې ادب نه بنیيو  
دوی ته سبق د دوی په ژبه کې هم ناز په کاردي

ليکواله زه له حکومت خخه ایواره نه غواړم  
ما تهد خپل ولس د مینې ډک اعزاز په کاردي

.....  
25/03/2014

○

ما وېل له پوهنتونه به د کارسپی را وئي  
خبر نه وم له دغه خای نه مارسپی را وئي  
  
ترخو چې ناپوهی وي په دې خلکو کې موجوده  
په خدای که د خپل حق د پاره خوارسپی را وئي  
  
د هغه چایاري راته په خدای مشکله بسکاري  
چې دی دنه ناست وي پېرہ دارسپی را وئي  
  
په دغه کلې خدای خبرخه رنځ دی لګډلى  
چې روغ ورلره ورشې تري بیمارسپی را وئي  
  
جادو دی که خمه بله کر شمده په دې سرای کې  
مخلص شي وردنه، خو خود دارسپی را وئي  
  
له سېینتو خراغونو تورو زړونو که شي ستړی  
ليکواله نو په کار ده چې تربشارسپی را وئي



خومره تنها شوی یوانسان لاسونه نه درکوي  
نن له قسمت سره دوران لاسونه نه درکوي  
  
تا به ويل دوي به کول چي هرڅه هرڅه ستا ئ  
نن چې بې څه شوی خپل خپلان لاسونه نه درکوي  
  
د مفاداتو دنياگى ده ، د مفادو وخت دی  
چې يې مفاد نه وي یاران لاسونه نه درکوي  
  
تا به يې هر فرمان ته غاره پده چې دوي به ويل  
نن هغه پيرا او هغه خان لاسونه نه درکوي  
  
د بې وسى په دریاب ډوب يې را وتلي نه شي  
دا لامبورزون بنکلی جانان لاسونه نه درکوي  
  
يو وخت خو ته هم د ملګرو د محفل خراج وي  
او س چې دې وي نم خپل دوستان لاسونه نه درکوي  
  
خدای دې سپرلى کړه اې ليکواله چې تازه يې هر وخت  
وې دې و تا ته د خزان لاسونه نه درکوي

.....  
05/10/1996

○

راشئ چې د اڅل لاره بدله کرو  
لړد خپل منزل لاره بدله کرو  
  
پوهنه کرو په ځان خپل لباسي دوستان  
داسي په چلول لاره بدله کرو  
  
ستړگې له قاتل دېمننه وباسو  
لړيې د اجل لاره بدله کرو  
  
مسترقیب موبیا په کلی راشی  
راشئ نن یې تل لاره بدله کرو  
  
سمه د نېکۍ لاربه وروښيو  
موږ به د هر غل لاره بدله کرو  
  
ای ليکواله ! راشه سره یو شو ټول  
ځان سره د مل لاره بدله کرو

-----  
12/06/2006

○

چې یې چپله خپلې لارې خپل قدم شي  
نو به څنګه د منزل په لوري سمشي  
  
که د خپل ولس په ګته تمام نه شي  
درې وړې دې زما لاس او قلم شي  
  
څو خو خله مې ليدلي داسي خلک  
څوک چې کمه د بل غواړي خپله کم شي  
  
کاميابي د هغو خلکو وي په برخه  
چې په خپله عقیده باندي محکم شي  
  
چې د قام او د ملت په غم غمنوي  
داسي څوک تل په نړۍ کي محترم شي  
  
اې ليکواله خدای دې داسي رتبه درکري  
چې اشعار دې د قام زخم له مرهم شي

-----  
13.08.2000

○

مادی د نظر تماشے و نه کره  
تاد مازی گر تماشے و نه کره

نه پوه بده خوک زما په فن خکه  
ماد خپل هنر تماشے و نه کره

شنه خالونه سور سالودی څه کوی؟  
یار دی په ګودر تماشے و نه کره

موږ یې په هر چل او دام پوهیرو اوس  
څکه جادو گر تماشے و نه کره

وری می قلندره په مستی دی (که  
تا په سمندر تماشے و نه کره)

O

یو ئیلی یې گورم په اخلاص سپی  
با سمہ لاه لاسه د خپل لاس سپی  
  
کرکه او حسد چې ورسه روی تل  
باسي له اي مان خخه و سواس سپی  
  
گته چې یې خوار ولسته نه رسی  
عام خلک یې خه کړي د اسي خاص سپی  
  
دا عجب دستور د زمانې گوره  
کوزباندې حکمونه کوي پاس سپی  
  
نه راخي شعور په خپله نه راخي  
خان کې که پیدا نه کړي احساس سپی  
  
او س په چا پسې شم د چالاس تینګ کرم  
نه لرم ليکواله د تماں سپی

-----  
12/11/2003

○

مودتی ژبه

د خبر وری یوویشتمه د مورنیو ژبو نهی و واله ورخ

مورنی ژبه ، زما گرانه ژبه  
ساده ساده، بنایسته روانه ژبه  
نرمه پسته، خوره خوره ژبه ده  
ده په ویلو کی اسانه ژبه

\*\*\*\*\*

لری تاریخ داله زرگونو کلو  
دا د باتورو پینتنو ژبه ده  
پسیگنه ، پت ، مینه ، و فالری دا  
په تول درنه زما پینتو ژبه ده

O

په بايزيد روبيان، روبيانه ژبه  
په خوشحال خان بابا ودانه ژبه  
دميرزا خان انصاري زره ته فردي  
په دولت خان لواني گرانه ژبه  
رحمان بابا ورلره ورکروبنيست  
کرله حميد ماشوخېل خوانه ژبه  
څه ثاني نه لري په هند او تخار  
ده د امير کړو روانه ژبه

دا د ملاي د غېرت چېغه ده  
داد مير ويں او احمد شاه ژبه ده  
دا جي د ميېي او احساس ژبه ده  
دغه د لوبي پښتونخوا ژبه ده

○

لرو پښتو خويو وحدت نه لرو  
د غلامانو په شان ژوند تېرورو  
په دي مالداره جنتي وطن کې  
د دوزخيانو په شان ژوند تېرورو

قام چې غلام شي، نوهر خه غلام شي  
ژبه غلامه شي، تاریخ غلام شي  
خوک پې تاریخ خوک پې ګلتور ورانوي  
ادیب غلام شي، هم مورخ غلام شي

له خپلې ژپې نا خبر شي خلک  
د بل په ژبه او ګلتور نازېږي  
خپلوان ې هېر شي مشران د وطن  
په بل اتل په بل جمهور نازېږي

○

خود پرا فوس کومه گرانی پښتو  
چې ستا صفت په پردي ژبه کوم  
دلته خوک ستا په تكونه پوهېږي  
ستا وکالت په پردي ژبه کوم

-----  
که هرڅه زه دلته مجبوريم دوخت  
خو ستا له مينې صبرېدلی نه شم  
په تا به دلته خبرومه خلک  
هسي خاموش پاتې کېدلی نه شم

-----  
هغه کاروان سره ملګري یم زه  
چې قام مې سیال غواړي تاسیاله غواړي  
د نورو سیالو خلکو ژيو سره  
دا ستا ویونکي باکماله غواړي

○

چې قام موسیال شي بیا به هرڅه سیال شي  
ژبه به سیاله شي، تاریخ به سیال شي  
امام به سیال وي، هم معلم به سیال وي  
ادیب به سیال شي، هم مورخ به سیال شي

---

۲۱ فبروری ۲۰۰۴

○

کله چې خبره ئىينى روانەشى  
ھم پە دغە لېخە پەرشانەشى روانەشى  
  
کله چې ناخاپە ورتە و گورم لە شرمە دا  
مخ پست كري پە لپو سرگرداشى روانەشى  
  
دلته چې تېرىپى اشارى كوي پە مرو سترگو  
ونىسى قدم شنەلە خندانەشى روانەشى  
  
تول وجود مى رېي زلزلە را باندى راولي  
دغە كېفيت تە مى حېرانەشى روانەشى  
  
راشى ملاقات لرە او وخت چې د خبرو شى  
بېرته پە وعدە باندى پېپمانەشى روانەشى  
  
راشى چې رقىب نومخ پە بله ئىينى وارپوي  
ئىكە پە لېكوال نورە ھم گرمانەشى روانەشى

-----  
02/03/2014

O

جادوگران کوي لگيا دي جادوگري لوبي  
د کلي منخ کي يې شروع کرلي کافري لوبي  
اوسم که دي زده ده او کنه خودغه لو به به کري  
کني په زوردي گدوی په دي ظاهري لوبي  
مقابله يې تشه په کانو او لرگيونه شي  
داد بارودو په زور کېږي زوروپي لوبي  
څه شو اتن، نېزه بازي او د څوانانو مجلس  
محروممه کري يورقيب له خپلي هري لوبي  
اوسم به له دغه لو بو خنګه خان ساتو ملګرو  
چې په کوڅه کوڅه کي کېږي ستمنگري لوبي  
ليکواله ورکه خوشحالی شوه له وحشت او ويرې  
اوسم د بامونو په سر نه کوي کوتري لوبي

08/11/2006

O

ترینه بچ دې ستا گریوان او ستا امبلشی  
په مرمیو دې زما سینه غلبېلشی

زه خوایم چې مدام به راسره وي  
خود غم په وخت ملګري رانه بېلشی

د هغه څراغ په شان زما قسمت هم  
د وصال په شپه په ده کې ختم تېلشی

راته وايي مبارک شه موږ ازاد شو  
چې رانوي کله میاشته دا پېلشی

شاعري هم عجيبة شي ده ليکواله!  
دې سر لوري شاعران هم په کې بېلشی

.....  
01/04/2014

○

دا چې له تاسره په څنګروان دی  
زماله دغه سره ځنګروان دی

ستاخاوت راته مالوم شو اشنا  
نهر له کلي دي ملنګروان دی

خالقه ته يې په خپرورسوې  
يارمې په لاره د ګرنګروان دی

بي وخته مره شوله ډيوه د محفل  
ستي وجود ترېنه پتنګروان دی

دي وظالم د جبر، زور له لاسه  
بيا یو یتيم په ويښورنګروان دی

که خدای کول دلته به امن رائي  
لکواله دلته بو غور څنګروان دی

۱۲۷-۲۲۷-۱

○

نور خياني و حمه پر پرده خپل ديارله ويرې  
د بلاگانوله و حشته رې بدی بشارله ويرې

دلته چې راشي باندي ڌزي کېري نسي پوهيردي  
زانې يوه يوه شي، مات کري خپل قطارله ويرې

ترخو چې پت ساتي رازونه هم ترهفه پوري  
زما زړگی به وي دغسي نا کارله ويرې

دوخت حاکم دي لګولي بندیزونه پر خوله  
څه وکرم نه شمه کولي خپل اظهارله ويرې

خاونده زړه مې کري روښانه چې مې ژوندروښان شي  
باداره و ساتي ليکوال د هربادارله ويرې

○

نه يې پرپردی دلته په کراره د جناب خلک  
خو پوري به وي له خپله ژونده په عذاب خلک

دلته جهالت منگولي تینګي بشخي کړي دي  
دلته علم نشه، دلته نه لولي کتاب خلک

هېردي بې ګناه د مرګ په لاره باندي سم کړلو  
غواړي به اخر درنه د سرو وينو حساب خلک

گوره د مرگونو سودا ګرو لو به ګرمه کړه  
خو پوري به وي په دې لمبوکي پېچ وتاب خلک

وخت دې بدليدونکي تل به داسي تماشي نه وي  
ستارنګه دریاب خلک مې ولیدل کرياب خلک

دغه څيل شوي به یو موته شي لیکواله ټول  
دغه مې یقین دې راولي به انقلاب خلک

O

دغه عمل به دوى ته خپله يو وخت تک ورکوي  
چي د زامنو په لاسونو کي توپک ورکوي  
  
نن يوي پېغلي مشر ورور ته ويل گرانه للا !  
چي زما خوبش نه دى هغه ته مې بابک ورکوي  
  
دستگ پکاراو س درست پښتون خوشحال ميونه بکاري \*  
خوک کندھار سپاري و بل ته، خوک اتک ورکوي  
  
يو خه چو پې به تا د دوى هم وي ضرور وهلى  
خوک دي چي چالره په مفته کي کومک ورکوي

بې غمه خلک يې ليکواله په درد خه پوهېږي  
چي پري تېر شوی وي غم هغه ته درک ورکوي

\* درست پښتون له کندھاره ترا اتكه

سره یود ننگ پکار پت او اشکار

لړو ټالن بېږي

## O

زما په زره کې چې روان دی مسلسل بغاوت  
 تر هغه تولو خطرناکه دی دا څل بغاوت  
 څکه زما د زره ماشومې غوتی ګل نه کوي  
 اخته په جنګ یم له خزان سره مې تل بغاوت  
 څکه مې نه خوبښېږي ژوند د غلامۍ ملګرو  
 دی له ازله مې له وینې سره مل بغاوت  
 اوں به رقیب رانه خان خلاص نه کړي په خواست او زاری  
 پرونۍ نه یم نن مې هرڅه کړل بدلت بغاوت  
 په دې وګرو کې به خامخا بدلون راولي  
 خپروي دلته د ګه ستا هريو غزل بغاوت  
 دارقيبان دې څکه نه پر پردې په سمه لاره  
 ليکواله ادوی ته بنکاري ستا هريو عمل بغاوت

۱۸/۱۰/۲۰۱۳

O

چې بې اوپدەشی تر خپل ذات لاسونه  
د هغۇ خلکو دې شى مات لاسونه

كە مې لە تاسره جفاو كېلە  
گرانى ! زما دې شى ميرات لاسونه

پە وينورنگ يې د يارمۇخ تەورەمە  
دالى كوم ورتە سوغات لاسونه

ھغە سپى د ژوند لە کارە اوئى  
چې بې عادت شى پە خېرات لاسونه

ليکوالە خەدى چې دولتنەلرم  
شکر لرمە كرامات لاسونه

١٨٢/٨/٢٠١٣

O

راشه په تارونو گوتې پوری کړه  
جو پې اې مطربه نغمې نوري کړه

وخت دی بدل شوی هم بدل شه ته  
مخ او س د روښان جهان په لوري کړه

ونڅوہ مست شه باز په زیراوبم  
هیلې مې په خوبزدہ کې سمسوري کړه

وړغوہ سُر کړه چندنی ریاب  
لړ رانه غمونه دلې دوری کړه

ترنگه سره سم چې په نخاشي تول  
داسي د لیکوال د غزل توري کړه

۱

O

**خواقه دا خه کوي؟**

دا د تيارو لاره ده  
دا دي تيارو له بياي  
دا دي ژوندون ورانوي  
دا دي خوبو له بياي  
.....

خوانه دا خه کري  
نه خله کوي  
.....

ولي تنک سيني ته  
تراخه لوکي کوزوي  
ولي حساس وجود ته  
دا پي حسي کوزوي

O

ولی رویان سهار  
په تورو شپو بدلوی  
ولی خوبه زندگی  
په تر خپدو بدلوی  
  
هر وخت نشه نشه پی  
چې جکېدلى نه شې  
هر وخت له خانه ورک پی  
په لاره تللى نه شې  
  
هغه درنه خوانی دې  
خومره پی توله شوله  
هغه بنايسته خېره دې  
خومره پی خوله شوله

٠

هغه خودي خبر ي  
دي شوي ترخي خبر ي  
بي له مقصدہ کوي  
کوي وري خبر ي  
  
ولي ژوندي شعور ته  
مرک په لاس خپل راولي  
ولي تيارو له دروچي  
خان له اجل راولي  
  
کله دي سترگي سري وي  
کله غصه غصه بي  
کله له خانه ورك بي  
دا چي نشه نشه بي

O

د کشرا<sup>نو</sup> مینه  
د مشرا<sup>نو</sup> قدر  
هیچ درک نه درکو<sup>ی</sup>  
نه د خپلو<sup>انو</sup> قدر  
نه بنه ملکر<sup>ی</sup> لری  
نه په ورور<sup>ی</sup> پوهپرد<sup>ی</sup>  
نه دی خه لار معلومه  
نه په سیال<sup>ی</sup> پوهپرد<sup>ی</sup>  
بنکل<sup>ی</sup> خوانی دی خارشم  
خوانه لبر ماته غور شه  
دا تماش<sup>ی</sup> خه کو<sup>ی</sup>  
گرانه لبر ماته غور شه

O

بس کره نورس کره خوانه  
زندگی مه ورانوه  
په دې نشو تماشو  
دې خوانی مه ورانوه  
خوانه له تا نه خلک  
دېر امیدونه لري  
دوی درویشان سباوون  
دېر ارمانونه لري  
نور پې حسی نه تېرشه  
دا خپل خان و پېژنه  
پت د دوستي جامه کې  
دبسمنان و پېژنه

○

دا ستا کل رنگه خوانی

د دوی اغزی لاسونه

دا ستا معصومه وجود

د دوی قوي لاسونه

نور پي ملکري نه شي

نور پي ياري مه كوه

نور پي محفل نه ورخه

نور پي دوستي مه كوه

دوی دي احساس قتلوي

په ژوندون مردي غواري

د ژوند په هر ميدان پي

اي خوانه پردي غواري

۱

O

پر پرده دا ټول ملکري

چې ستا عزت نه غواري

چې تا تيارو له بیایي

ستا لیاقت نه غواري

نوخته واي ليکوال چېا

راشه د قام بچيه

د قام په لاره سم شه

د هر طوفان و مخ ته

مضبوط ولار محکم شه

چې ستا ژوندون ورانوي

هغه لاسونه مات کره

چې تا تيارو له بیایي

هغه جامونه مات کره: ۲۰۱



امن به راشی مدام جنگ به نهوي  
واک په هپواد کې د اورنگ به نهوي

هر خه به کېږي د جرګوله لارې  
نور دا د سپینو تورو شرنگ به نه وي

چاویل تل به وي سرې ساندي د غم؟  
شنگ د بنګرو بوی د لونگ به نه وي

زما جانان به وي زما په خوا کې  
روان د تور غماز ترڅنگ به نه وي

دا انسانان به ترېنه نه وېړېږي  
بلا به وي خو په بد رنگ به نه وي

وي به صفاله نفترتونو څخه  
د ليکوال زره نیولی زنگ به نه وي



هیڅوک خبر نه شولو په حال زما  
تېر شو په ګمونو کې تېر کال زما

ورانې خونې چو په چې بایي ده او سن  
چېرته لارو هغه کلیوال زما

پري به نړدم هغه په کراره نور  
چا چې وي وران کړي استقلال زما

بم تمہارے موت یے، دشپی یو چا  
ؤ نوشته کړي په دېوال زما

اوښکي د ليکوال په بل خنه دري  
یوسئ ورتهدا د لاس دسمال زما

-----  
۷۰۷۲۱۲



شي چي په سخت ساعت کې شل لاسونه  
خه کوم دغه رنگه مل لاسونه

لمحه لمحه مې ځنكدن تېربېږي  
را غڅولي دي اجل لاسونه

خپل انتقام به هم له تانه اخلم  
که مې روغ پاتې شول دا خل لاسونه

په پردي جنگ او په پردي غوبل کې  
عالمه مات شول د کابل لاسونه

ژربه دې خاورې شي ګل رنگه څواني  
چې دې خزان ته ورکول لاسونه

ليکواله خه ګيله له نورو کوي  
نن دې نان دی درته خپل لاسونه

-----



په کې نفاق راشی د ورونو تر منځ کړکه راشی  
د کور خبره چې د کلی تر ملکه راشی  
  
موږ چې هرڅه کوو خودی به په کې کارونه لري  
دا سی سپی خو دې محفل لره بې شکه راشی  
  
لكه ناکامه مئین اوس هم په دې تمه یمه  
وايم چې نن به ملاقات لره نازکه راشی  
  
زما او ستا تر منځ دې دومره بېلتون هم نه رائحي  
لكه د لمرا او د سپورې می تر منځ چې څمکه راشی  
  
کله چې زه له خوبه و تو خم یا و پېغېږم  
نا رو غه مور مې په رنځور وجود چابکه راشی  
  
ليکواله ! کارکوه د ژوند ، خوله یارانو سره  
خانده مجلس کوه بیا دغه وخت ولکه راشی\*

\*والله

06/08/2014



زموږ په ژوند زموږ میراث بل ته سپاري اخته دي  
دغه سپري د چا په خوله په دې خواري اخته دي

د ژوند لاه لارې مې نن اړوي د مرګ په لوري  
په بې دردي مو حسرتونه قتلوي اخته دي

دورانه ته يې، که قسمت دی، که موئیت داسې دی  
يوڅوک خوشته چې موهر کله خوروي اخته دي

زمونږ ارمان، زمونږه مینه او موښواړه وژني  
زمونږ جانا زمونږ له غېږي بېلوي اخته دي

ليکواله ! مرډ اورونه بېرته بلول غواپي دوى  
د جنګ سکروتيو ته چې بیا پوکي وهی اخته دي

-----  
18/01/2000



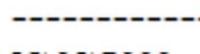
رقیب ظالم دی په کاره دلته چیرې پر بودي  
سم دې روان د ژوند په لاره دلته چیرې پر بودي

ستا پر صفالمن داغونه لگول غواپی دوی  
بې له تهمته دې فنکاره دلته چیرې پر بودي

مینه دې ورانه غواپی خکه ما تول غواپی او س  
روغه دا ستاد زړه هینداره دلته چیرې پر بودي

د تورو شپو ملګري خلک رنګانې وژني  
د ېوې روښانه تر سهاره دلته چیرې پر بودي

دوې ورڅې ژوند دی اې ليکواله خکه پام کوه د ېر  
مرګ دې ژوندی د تل د پاره دلته چیرې پر بودي





دخان ارزښت خان ته مالوم کړه ټول جهان و ګوره  
په کې لار ولتهو ګته او تاوان و ګوره

که ته ګلاب يې خود خاورې دعوه موږ هم لرو  
بغېر له موږ نه خو ته خه نه يې لپه خان و ګوره

خالق تخلیق د دې نړۍ څومره بنايسته کړي دي  
ښکلی نظام د کائنات د پاک سبحان و ګوره

چې نافرمانه د خپل رب شو، هم له هغه وخته  
له آدم ذات سره په جنګ لعین شیطان و ګوره

ليکواله غر خه دی آسمان هم ور ته لار ور کوي  
کراماتونه په نړۍ کې د انسان و ګوره

-----  
04/03/1997



تورد بلا ددرنما په نامه ژوند تپروي  
زمود په بسار کې د بسکلا په نامه ژوند تپروي

خپله نه تگ لري نه مينه نه پښتو دغه خوان  
هسي لګيا دي د بابا په نامه ژوند تپروي

کديوشوک لاس در باندي تم کړي نويسي مه غورڅو  
غريب مجبوره دی چې ستا په نامه ژوند تپروي

دلته خوه رچادي خپل خان ته خپل خپل پير تاکلي  
دلته خوه رڅوک د یو چا په نامه ژوند تپروي

يوڅوک هم داسي شته ليکواله په وجود کې زما  
په زره کې اوسي او د ساه په نامه ژوند تپروي

-----  
١٥/٠٧/٢٠٠٤



بـکاری راـغلی نـن اـجل دـی زـما  
روح پـه کـپ شـتـه خـو وـجـود شـلـدـی زـما

مرـستـه دـخـپـلو خـلـکـو خـنـگـه وـکـرمـ؟  
اخـتـیـارـپـه کـلـی کـپ دـبـلـدـی زـما

داـسـتاـدـسـپـینـی خـولـی غـلـزـه يـمـ گـرـانـیـ!  
تاـ چـپـ سـاتـلـی دـی دـاـ پـلـدـی زـما

کـهـخـدـایـکـولـپـهـرـسـپـدـلـوـیـمـه  
هـپـرـنـیـژـدـیـ شـوـیـاوـسـمـنـزـلـ دـیـ زـما

پـهـکـپـیـمـونـدـلـیـشـیـبـنـکـلـادـ ژـونـدـونـ  
لـیـکـوـالـهـ! دـاـرـنـگـهـ غـرـزـلـ دـیـ زـما

-----  
13/11/2009



## «افغان ماشوم»

دا ستا ماشوم نازک لاسونه  
د سوئولو، سوئپلدونه وو  
دا ستا روښانه او معصومه تندی  
د بنکلېدو وو، ماتپلدونه وو  
.....  
ستا په ماشومه او نازکه سینه  
کې نن حالاتو پر هرونه جور کړل  
ستا مشرانو لباسي خپلوانو  
تا ته بلا غوندي مخونه جور کړل  
.....  
تا کله مينه هم ليدلي نه ده  
ستا په زړي کې نفترتونه اوسي  
تا د ادي غږو له ليدلي نه ده  
ستا په زړي کې اړمانونه اوسي



تا د بابا خوری خوری خبری

په خپل ژوندون کې اورېدلی نه دي

تا ته په مینه او د زره له کومي

ھيچا په ورین تندی خندلی نه دي

.....

تا محبت تا به کلونه غوبنسل

دوی به په لاس کې بل اوروونه درکړل

چې ستاد ژوندلیک او لوست ورځي وي

دوی به بمونه ، تو پکونه درکړل

.....

چې ستا د لوبو د کولو وخت وو

دوی به موږ چل دوی به سنگره بوتلي

چې ستا د تال د زنکې لو وخت وو

دوی به د جنګ و جور محشر ته بوتلي

○

تا هم په دې خپلو ورو لاسونو  
بې گناه خومره انسانان وویشتل  
په خومره کرکه دې کتل ورته تا  
د بل د پاره دې خپلوان وویشتل

لا دې د خپلو ارمانونو قاتل  
تر او سه پوري پېژندلى نه دى  
دا ستا رقیب ستالباسي ملکری  
تا لا په خپل تول کې تللی نه دى

نن دې پینې ماټی هم لاسونه مات دې  
په شل وجود خو جنگىدلی نه شي  
د بې وسى غشى دې زره کې پىخ دې  
په هىچ هنر پې را يىستلى نه شي



گرانه په دې جنکونو خه جوره شوه؟  
پي کناه هسي دېر سرونه لارل  
دېرې نایسته خوانی شوي توري خاورې  
په کې مضبوط مضبوط لاسونه لارل

\*\*\*\*\*

راخئي چې هغه دبسمن و پېژنو  
چې ماتول غواړي زمود لاسونه  
راخئي چې هغه مرondonه مات کرو  
چې ورانول غواړي زمود کورونه

---

12/02/1996

## O

قسمته زه دې په لار سمنه کرمه  
 د وخت و مخ ته دې محکم نه کرمه  
 دارتنه بنه و خېژم په پاکه مينه  
 خو و رقیب ته بنه سر خم نه کرمه  
 د تورو زلفو مار دې و خورمه  
 د سپینې خولي په باد دې دم نه کرمه  
 سوچ ورتنه وری یم په کو مهلا پشم  
 وايم چې چې دا خپل قدم نه کرمه  
 چې نړې دمه بې اختیار په مځکه  
 په خپله غېړه کې دې تم نه کرمه  
 خپل سربه ور کرمه په عشق کې خوزه  
 د استاله مینې به قسم نه کرمه  
 ليکواله لاس کې يې وسله را کړله  
 پود يې په ګټه د قلم نه کرمه

○

د زړه له تله نه ده، دا د مجبوريه خندا ده  
څه وکړي وخت پرې تپروي د ناچاری خندا ده

لا مې هغه رنګه په خیال کې مقرره رائي  
لا مې هغه رنګه په خیال کې دنجلی خندا ده

زما په کلې کې محشر دی وجودونه سوئې  
ستا لا هغه د تکبر او مغروري خندا ده

هغه چې اوښکې پاكوي له مجبوريه ګډېږي  
ظالمه ستا ورته په شونډو د څوانۍ خندا ده

ما بې د غمه په خپل کور کې بل څه ونه ليدل  
خو په ګاونه کې مې هروخت نړۍ نړۍ خندا ده

ليکواله ياره کليوال بې چې غلط دي نه کړي  
د بسار د خلکو دروغې نه بازاری خندا ده



بیا مې یو نوې منصوبه کړله اغاز په زړه کې  
دا خل به غشی بسخومه د غماز په زړه کې

چې د وحشی مارغانو سترګې په منګول کې راوري  
وداسي بسکارتنه مې ساتلى دی یو باز په زړه کې

چې مې هروخت روح او وجدان تازه تازه وي دواړه  
خاوندہ ته مې کړې د عشق زنې بسپراز په زړه کې

که په کې مېشت شې، اندازه به در ته ولګیردي  
چې خومره مینه لرم، خومره لرم ناز په زړه کې

لیکواله بسکاري هغه خوک هم درنه لار ببلوي  
د چاله وجي چې دې روح کوي پرواز په زړه کې

03/09/2011



ولس او س هر خه ته تياردي چي نور زور و انخلي  
دي سرو بخرو ته پوکي موهه اور وانخلي  
هغه به خه رنگه په عشق کي تر منزله رسی  
چي د خپل يار په سرد تول کي پېغور وانخلي  
در غېدلونه وي هغه به ناسور شي ضرور  
که دي د زره زخم په وخت باندي تکور وانخلي  
په هغو خلکو افرين وايم چي وس هم لري  
بيا هم بخښه وکړي دوي د مرۍ پور وانخلي  
دغه فطرت دی خامخا سري ته زره ور لږ شي  
دمصیبت په وخت که بار در سره ورور وانخلي  
ليکواله! د اسي ګډو دي ده چي هر خه بي وران کړل  
ډېروا رخطايمه خوک ستاد استرګو تور وانخلي

09/12/2009



یو ئل خومی ئای کرده په سینه کي زده  
پروت دى ستاد زرده په دروازه کي زده

ورک مي دخپل خان په تماشه کي کري  
بيا راخخه يوسى په دوکه کي زده

خلک ورلە سوریا سپین گلاب ورکري  
ما ويارتە ورکر، په تحفه کي زده

لار شە محبت در سره نە كوم  
واچومە ولې په لانجه کي زده

خنگە يې داستالە ميني صيركرم  
نە لرم ليکوالە ا په ولکە کي زده

---

٠٥/٢٠١٣



چې له کورونو څخه توري سترې ونه باسی  
لا یو جنګ پاتې دی اغوستي زغرې ونه باسی

چې مشرانو ويبل یوشئ او څان و پېژنۍ  
اوسله غوبونه هغه خبرې ونه باسی

چې د وحشی مارغانو راج وي د بامونو پرس  
تر هغه وخته له کلا کوتري ونه باسی

یو وخت به روغ شي، له خپل سیل سره به سم والوزي  
زماد خیال د ټپی باز وزرې ونه باسی

پرپردئ چې دوى هم د اورونو تماشي و گوري  
د دوى له کلي نه د اوربختري ونه باسی

-----  
15/10/2012



او س خود جنگ د پاسه جنگ دی خدایه  
وطن په وینو باندې رنگ دی خدایه

هغه د کلي مخور و گري  
نن خېرات خوره دی ملنگ دی خدایه

د سمال په لاس کې اتنونه بهؤ  
او س د هر خوان توبک په خنگ دی خدایه

س هار ما نیام ماتم ماتم وي دلته  
ژون دون د هر و گري تنگ دی خدایه

ورته حیران يمه په کومه لارشم  
یو خواته پرانگ بل خوا گرنگ دی خدایه

ته يې صفا کري در حمت په او بو  
دلیکوال زړه نیولی زنگ دی خدایه



## شراب دی لري کره

لري کره ساقی شراب دی لري کره

زه د شرابونو مستی نه غوارم

مه راکوه ماته د شرابو جام

زه واره غمونه په سر وربی شم

زه دا تکلیفونه پر سر وربی شم

زه خود نشو محتاجه نه يمه

زه د شرابو محتاجه نه يمه

ستاددي جامو محتاجه نه يمه

لري کره ساقی شراب دی لري کره

○

زغم لرم، یقین لرم، جذبه لرم  
نه غوارم له تانه مرسته نه غوارم  
دلته له هیچانه مرسته نه غوارم  
زه داستانیکی او احسان نه غوارم  
زه دا خمارونه مستی نه غوارم  
زه داسی کنده پی خودی نه غوارم  
لري کره ساقی شراب دي لري کره

مه غلطه وه دغه تني خوانان

پرپردہ چې ژوند تېرکري دزمويه شان  
و ځلپري دوى د خراغو په شان

O

و خندوي دا خفه خفه خلک  
و بین کري له مود و بد و بد خلک  
خان لره چي خپل کري بیکانه خلک

|

لري کره ساقی شراب دي لري کره

مه پي سروه دغه توده جذبه  
خوانه ده په جوش کي ده، دده جذبه

پرپرده چي غونت پي گل ته ورسی  
ورسی و خپل درشل ته ورسی  
پرپرده چي و خپل منزل ته ورسی

لري کره ساقی شراب دي لري کره

○

سم په نېکه لاره شي سېري شي دی

پر پردہ چې د مورا او پلار خدمت وکړي  
وکړي دی د هر ساه دار خدمت وکړي

تېر کړي د انسان په طریقه ژوندون  
وبنی ی هر چاته بنا یسته ژوندون  
لري کړي له غمه دا خفه ژوندون

لري کړه ساقی شراب دی لري کړه

زه د شرابونو مستی نه غواړم



پرسیده لاره مولویه خدایه سم کرپی  
د نرپی د طوفان مخته مو محکم کرپی

د څوانی ګلان می مرډ نه شی څوانی کې  
د خزان وحشی بادونه رانه تم کرپی

خوشحالی او نېک مرغی کرپی را په برخه  
هم مولري د زړگی نه هریو غم کرپی

هر مزل راته آسانه د منزل کرپی  
برابر مود پوهانو پر قدم کرپی

دلیکوال د شعور ژبه دې ژوندی وي  
هريو تکی یې وي اندده د قلم کرپی

## ○

بیا یې پرسینه باندې پراته پردي لاسونه دی  
 څنګه یې ترې پورته کړمه ډېر قوي لاسونه دی  
 بېل خاصیتونه مې په هر وجود کي ولیدل  
 ګل غوندې وجود سره اغزي اغزي لاسونه دی  
 څو دې ازمولی نه وي لاس د مینې ورنه کړې  
 دلته ډېر غلط دی خوبس لږ صحی لاسونه دی  
  
 بیا به رنا جوره شي دا توره شپه به وشري  
 پورته و دعاته نن د هر بچي لاسونه دی  
 به راته مالوم دي ګرانه ډېربنه سره پېژنو  
 ستا په بريادي پسي د کوم سري لاسونه دی  
 مرسته دې جانا نه څنګه وکړم په زخمي وجود  
 پوري په زخمي وجود مي دوه زخمي لاسونه دی  
 زه ليکوال دا خپل هنريو لويء سرمایه ګټم  
 څه که مې په تن پوري خالي خالي لاسونه دی

18/05/1997



ا چې دردونه سره یو شي او غمونه سره مل شي

هريو رغ چې فريادي شي هلتئه جور ترینه غزل شي

لهيارى او دوستى ووخي نهدتىگشي نه دجنگ شي

بې عزته وي په ژوند کې څوک چې خپله د كورغل شي

نه کوه نه به دي مله وي او د بد و پاي خراب وي

هغه څه به درسيپري چې دي څه رنگه عمل شي

هلتئه دوي ته به ورياد شي چې غريت او نېستي څه ده؟

چې يې وران شي محفلونه خاورى خاورى يې محل شي

بيا به غوارى دا وختونه بيابه دا وختونه نه وي

چې دوران د خوانى تېرشي تور وېنسته په سپين بدل شي

د ليکوال بد بختي ګوره چې و چا لره زره ورکړي

هغه څوک د بل په خوله شي هغه څوک اخرد بل شي

○

زره مي دامېد و قيادت ته ماته ورکړله  
عقل مي د ژوند و عدالت ته ماته ورکړله

ومې ورول بې انتها غشي د ده په زره  
څکه مي د ده و هر قوت ته ماته ورکړله

دادده وکيل ورته د ګټې زېږي ورنه کړ  
ما د ده وکيل او وکالت ته ماته ورکړله

ما مدام د هر سپي په زره کې ځایولو خان  
دغه زماميني هر نفترت ته ماته ورکړله

ما به درته تل ويلىکواله چې همت غواړي  
گوره ستاغريت د ده دولت ته ماته ورکړله

○

ما د زندگی د وجود هر اندام لیدلی دی  
ما د سپین سهار په غېړ کې تور مابسام لیدلی دی

زه د دې ملګرو له هر چل سره اشنا يمه  
ما د ملګرتیا د هر آغاز انجام لیدلی دی

ما تر نقابونو لاندې تور مخونه ولیدل  
ما د دوی په یورنګ کې بل رنګ مدام لیدلی دی

ما چې به یې هر کله وه تاته صفتونه کړل  
مورې نن مې هغه څوک په سرد بام لیدلی دی

ما د ډېرو زړونه و خپل زړه ته را نزدې کړلو  
ما په ډېرو زړونو کې یو عکس خام لیدلی دی

ما د دوی په شونده لباسی تبسم ولیده  
ما لیکوال د دې مسکا و شا ته دام لیدلی دی



ستالا په زره کې نفترتونه او جفا پرته ده  
که وفا خه هم په نړۍ کې شاوخوا پرته ده

ملګري راشه چې د کور او ملت خیال و ساتو  
څه د ستم توره بلا په ما و تا پرته ده

موږ خود د اسي بادارانو سلامي نه کئو  
چې یې تياره زموږ د کلي په رنما پرته ده

ستاد هر بد عمل سزا به در له در کړو یو وخت  
لا خو مره نه یو په وجود کې موڅه سا پرته ده

تر خپله کوره پوري هم په ویره ویره ورخو  
دلته په هره یوه لاره کې بلا پرته ده

ليکواله خله مو د ژوند په لاره نه پرېږدي دوي؟  
زموره د پاره ولې مرګ غوندي سزا پرته ده

---

21/10/1996

# Toori Ba She Stoori

پېژندنە

نوم امير محمد

قلمى نوم امير لىكوال

د بىلار نوم حاجى عبد الرحيم

بە خىتە سليمان خېل

زىدە كە ئىم اي پىستۇ ادەبات

د اوسبىلۇ خاي

كلاسيف الله

سەمبىلى پىستۇنخوا

**Get more e-books from [www.ketabton.com](http://www.ketabton.com)**  
**Ketabton.com: The Digital Library**